

Sygn. akt VIII C 54/22

/

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

Protokolant: stażysta Julita Pietrasiak

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2023 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.129,82 zł (dziewięć tysięcy sto dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 listopada 2021 roku do dnia zapłaty;

zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.217 zł (trzy tysiące dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

nakazuje pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 345,24 zł (trzysta czterdzieści pięć złotych dwadzieścia cztery grosze) tytułem nieuiszczonych wydatków.

Sygn. akt VIII C 54/22

UZASADNIENIE

W dniu 22 grudnia 2021 roku powód P. S., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...) S.A. w S. powództwo o zapłatę kwoty 9.129,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 listopada 2021 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w dniu 17 sierpnia 2021 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki V. (...) o nr rej. (...), należący do J. S.. W związku z powstałą szkodą poszkodowany wynajęła pojazd zastępczy marki M. (...) z automatyczną skrzynią biegów, na okres od dnia 30 sierpnia 2021 roku do dnia 15 października 2021 roku (46 dni), który użytkował w takim samym zakresie, jak samochód uszkodzony. Stawka dobową wyniosła 279 zł netto (343,17 zł brutto), zaś koszt całego najmu 15.785,82 zł. Po nabyciu wiarygodności od poszkodowanego powód wezwał pozwanego, będącego ubezpieczycielem sprawy szkody w zakresie OC, do zapłaty należności z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił świadczenie pieniężne w wysokości 6656 zł. Pozwany uwzględnił wyłącznie 26 dni najmu oraz zweryfikował stawkę dobową do kwoty 256 zł brutto tj. stawki jak obowiązywałaby gdyby poszkodowany skorzystał z oferty ubezpieczyciela organizacji pojazdu zastępczego. Pełnomocnik wyjaśnił ponadto, że poszkodowany na etapie

zawierania umowy najmu pojazdu nie dysponowała informacjami od pozwanego na temat pojazdu zastępczego i jakkolwiek późniejsza propozycja była już nieaktualna, ponieważ poszkodowany był już związana umową z powodem.

(pozew k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez niezawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik nie kwestionując zdarzenia rodzącego odpowiedzialność pozwanego oraz uprawnienia poszkodowanego do skorzystania z pojazdu zastępczego wyjaśnił, że poszkodowany zgłosił stronie pozwanej szkodę w dniu 31 sierpnia 2021 roku. Podczas zgłoszenia szkody wskazał on swój adres mailowy do korespondencji. W tym samym dniu pozwany złożył poszkodowanemu na ww. adres mailowe propozycję bezgotówkowego udostępnienia pojazdu zastępczego. We wskazanej propozycji poszkodowany został poinformowany, że w przypadku wynajęcia pojazdu zastępczego w wyższej stawce, niż ta którą gwarantuje pozwana, koszt wynajmu będzie weryfikowany do wysokości kwoty, za którą pozwana jest w stanie poszkodowanemu zapewnić pojazd zastępczy i w tym przypadku jest to stawka 256 zł brutto za pojazd klasy E. Tym samym pozwany przyznał i wypłacił odszkodowanie w kwocie 7177,34 zł brutto weryfikując stawkę dobową najmu do 256 zł brutto za pojazd klasy (...), uznając czas najmu pojazdu w ilości 26 dni. W kwocie przyznanego odszkodowania uwzględniono również koszty holowania pojazdu w kwocie 521,34 zł brutto. Pozwany powołał się również na orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych w zakresie dotyczącym propozycji bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego.

(odpowiedź na pozew k. 36-45)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 sierpnia 2021 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki V. (...) o nr rej. (...), będący własnością J. S.. Z uwagi na charakter uszkodzeń (lewy przedni narożnik, cała prawa strona pojazdu, urwanie się koła) pojazd nie nadawał się do jazdy. Pojazd wymagał holowania.

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego STU E. Hestia.

(zeznania świadka J. S. od 00:02:50 do 00:20:59 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 20 września 2022 roku k. 84-84v. i od 00:03:16 do 0:11:20 elektronicznego protokołu rozprawy z 12 września 2023 roku k. 187v.; okoliczności bezsporne)

Poszkodowany zgłosił szkodę, następnego dnia wyjeżdżał na wakacje i po powrocie z wakacji postanowił wynająć auto zastępcze. W tym celu J. S. przeglądał w Internecie oferty najmu pojazdów zastępczych, ale wrócił on do wizytówki, którą otrzymał od powoda. Przy porównywaniu ofert poszkodowany kierował się ceną i dostępnością pojazdów. Wybrał on najniższą stawkę najmu spośród propozycji internetowych.

Przy zgłoszeniu szkody poszkodowany nie otrzymał propozycji najmu pojazdu zastępczego. Kontakt poszkodowanego z ubezpieczycielem był trudny. Poszkodowany nie mógł się dodzwonić, nie dostawał on odpowiedzi na swoje wiadomości e-mail. Okazało się, iż przy zgłoszeniu szkody błędnie zapisano adres e-mail poszkodowanego.

Poszkodowany zdecydował się na najem pojazdu zastępczego, ponieważ auto było dla niego niezbędne do poruszania się na co dzień i do dojazdów do pracy, spotykania się z klientami i dostaw towarów. Poszkodowany nie posiadał innego pojazdu z którego mógłby korzystać. Dla poszkodowanego ważny był segment pojazdu zastępczego oraz to, aby pojazd był podobnych gabarytów co uszkodzony. Było to istotne ze względu na dostawy towarów. Dodatkowym plusem dla poszkodowanego było to, aby pojazd zastępczy miał automatyczną skrzynią biegów, ponieważ pojazd uszkodzony

również taką skrzynią miał. Poszkodowany jest przedsiębiorcą, ale nie miał on możliwości odliczenia podatku VAT od kosztów najmu pojazdu zastępczego.

W dniu 30 sierpnia 2021 roku J. S. zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki M. (...) z automatyczną skrzynią biegów. Umowa została zawarta na czas określony - do wypłaty odszkodowania przez firmę ubezpieczeniową na naprawę samochodu z przedłużeniem maksymalnie na czas niezwłocznej naprawy. Stawka dobową najmu została określona na kwotę 279 zł netto + VAT. Umowa nie przewidywała udziału własnego w szkodzie. Umowa przewidywała, że w przypadku zakończenia umowy najmu pojazdu zastępczego przed terminem, na który została zawarta, wynajmującemu przysługuje roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu utraconych z tego powodu korzyści, a najemca za zerwanie umowy jest zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości 7.000 złotych.

(zeznania świadka J. S. od 00:02:50 do 00:20:59 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 20 września 2022 roku k. 84-84v. i od 00:03:16 do 0:11:20 elektronicznego protokołu rozprawy z 12 września 2023 roku k. 187v.; umowa najmu k. 7, oświadczenie k. 8)

Szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu 31 sierpnia 2021 roku.

(z akt szkody: zgłoszenie szkody)

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany w dniu 2 września 2021 roku dokonał oględzin uszkodzonego pojazdu, a w dniu 4 września 2021 roku przesłał poszkodowanemu wycenę szkody. W dniu 8 września 2021 roku przesłano poszkodowanemu decyzję o wypłacie bezspornej części odszkodowania w kwocie 25.083,88 zł. W wiadomości email z dnia 24 września 2021 roku poszkodowany zwrócił się do pozwanego z prośbą o przeprowadzenie dodatkowych oględzin. W dniu 1 października 2021 roku zostały przeprowadzone dodatkowe oględziny i tego samego dnia zostały przesłane poszkodowanemu wycena szkody uwzględniająca dodatkowe uszkodzenia. W dniu 4 października 2021 roku zakład ubezpieczeń poinformował poszkodowanego o dopłacie bezspornej kwoty odszkodowania w wysokości 5.740,66 zł wynikającej z dodatkowych uszkodzeń. Poszkodowany w dniu 7 października 2021 roku poinformował, iż nie otrzymał decyzji o dopłacie odszkodowania, ta decyzja została ponownie wysłana poszkodowanemu w dniu 8 października 2021 roku.

Poszkodowany po wypłacie pierwszego odszkodowania zaczął gromadzić części potrzebne do naprawy we własnym zakresie. Czekał na nie około tygodnia. Po ujawnieniu dodatkowych uszkodzeń poszkodowany zamawiała kolejne części potrzebne do naprawy. J. S. nie posiadał pieniędzy na naprawę pojazdu, zatem rozpoczął ją dopiero po wypłacie odszkodowania. Pierwsza wypłata odszkodowania nie starczyła na naprawę pojazdu.

Wynajęty pojazd poszkodowany użytkowała do dnia 15 października 2021 roku. Samochód ten został zdany po zakończeniu naprawy. W dniu 18 października 2021 roku powód wystawił fakturę nr (...) tytułem wynajmu samochodu zastępczego od 30 sierpnia 2021 roku do 15 października 2021 r. na kwotę 12.834 zł netto, 15.785,82 zł brutto, płatną do dnia 25 października 2021 roku.

(zeznania świadka J. S. od 00:02:50 do 00:20:59 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 20 września 2022 roku k. 84-84v. i od 00:03:16 do 0:11:20 elektronicznego protokołu rozprawy z 12 września 2023 roku k. 187v., informacja o zdaniu pojazdu k. 8, faktura k. 6, z akt szkody k. 35: korespondencja email)

Na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 października 2021 roku J. S. zbył na rzecz powoda P. S. wierzytelność pieniężną przysługującą mu wobec pozwanego z tytułu najmu pojazdu zastępczego w związku z likwidacją szkody z dnia 17 sierpnia 2021 roku na pojeździe marki V. (...) o nr rej. (...). Przedmiotową wierzytelność powód nabył wraz ze wszystkimi prawami z nią związanymi.

W dniu 27 października 2021 roku powód zgłosił swoje roszczenie z ww. tytułu pozwanemu.

(umowa przelewu wierzytelności k. 9, wydruk z poczty email k. 10, okoliczności bezsporne)

Decyzją z dnia 2 listopada 2021 roku pozwany poinformował o przyznaniu odszkodowania z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego i holowania pojazdu w kwocie 7.177,34 zł brutto. Wyjaśnił, iż zaakceptował 26-dniowy okres najmu obejmujący: 5 dni od dnia zgłoszenia szkody do daty oględzin, okres oczekiwania na oględziny dodatkowe – 7 dni, 1 dzień na sprowadzenie części, 8 dni technologicznego czasu naprawy, ewentualne weekendy 4 dni, okres organizacyjny 1 dzień, a także zweryfikował stawkę dobową do kwoty 256 zł brutto, za którą wynająłby pojazd, gdyby uszkodzony zgłosił mu taką potrzebą. Przy wypłacie odszkodowania uwzględniono koszty holowania pojazdu w kwocie 521,34 zł brutto i koszty wynajmu pojazdu zastępczego w kwocie 6.656 zł brutto.

(decyzja k. 11-12)

Pismem z dnia 15 listopada 2021 roku, doręczonym w dniu 17 listopada 2021 roku, powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 9.129,82 zł tytułem uzupełniającego odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego. W odpowiedzi, decyzją z dnia 13 grudnia 2021 roku ubezpieczyciel poinformował, iż nie znalazł podstaw do zmiany dotychczasowego stanowiska.

(wezwanie do zapłaty z potwierdzenie nadania i odbioru przesyłki. 31-14 v., decyzja k. 15-17)

Technologiczny czas naprawy pojazdu V. wynosił 10 dni roboczych.

Uszkodzony pojazd V. (...) powinien być zaliczony do segmentu E samochodów osobowych. Ekonomicznie uzasadnione stawki dobowe za najem pojazdu zastępczego w klasie E mieściły się w granicach od 325,20 zł netto (400 zł brutto) do 650,41 zł netto (800 zł brutto). Stawka zastosowana przez powoda mieściła się w przedziale stawek dla pojazdów segmentu D i była niższa od stawek rynkowych ustalonych dla pojazdów segmentu E.

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 93-109, pisemna opinia uzupełniająca k. 144-152)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym w aktach szkody, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Sąd oparł się również na spójnych i logicznych zeznaniach świadka. J. S. opisała działania, jakie podjął po kolizji, w tym podejmowane przez niego próby kontaktu z ubezpieczycielem. Wyjaśniła, w jaki sposób doszło do wynajęcia pojazdu zastępczego od powoda oraz jakimi kryteriami kierował się przyjmując jego ofertę. Depozycje świadka nie były kwestionowane przez stronę pozwanego, dlatego też nie znajdując przesłanek do podważenia ich wiarygodności Sąd uznał, że mogą stanowić one podstawę ustaleń faktycznych. Ponadto Sąd oparł się na pisemnej opinii biegłego sądowego T. B.. Oceniając opinię biegłego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków – z wyjątkiem części dotyczącej oceny materiału dowodowego (np. w zakresie zamówienia przez uszkodzanego używanych części do naprawy), a także oceny prawnej niektórych zdarzeń, istotnych dla rozstrzygnięcia (w zakresie przyjęcia uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego). Natomiast w zakresie wskazania technologicznego czasu naprawy pojazdu, jak i klasy pojazdu uszkodzonego i stawki rynkowej najmu opinia ta została w całości podzielona przez Sąd jako rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Opinia ta w pełni odnosiła się do zagadnień będących jej przedmiotem, wnioski biegłego nie budzą przy tym wątpliwości w świetle zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a jednocześnie opinia została sporządzona w sposób umożliwiający przesłedzenie - z punktu widzenia zasad wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania - analizy przez biegłego zagadnień będących jej przedmiotem. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym na dokumentacji sporządzonej w toku procesu likwidacji szkody. Wnioski biegłego nie były kwestionowane przez strony procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwana dalej ustawą. W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykroczyć poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda. W sferze odpowiedzialności odszkodowawczej podstawowym założeniem wszelkich rozważań jest z reguły zasada pełnego odszkodowania. Wynika z niej, że wszelka szkoda wyrządzona przez posiadacza lub kierowcę pojazdu mechanicznego, powinna być w świetle obowiązujących przepisów prawa pokrywana przez zakład ubezpieczeń w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 17 sierpnia 2021 roku, w wyniku którego uszkodzony został należący do J. S. samochód marki V.. Do zdarzenia drogowego doszło

z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę, ubezpieczyciel nie kwestionował również uprawnienia poszkodowanego do skorzystania z pojazdu zastępczego. Osłą sporu w niniejszej sprawie była wysokość stawki dobowej najmu oraz jego okres.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczyciela ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych

i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia

15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy przypomnienia wymaga, że przed zgłoszeniem szkody poszkodowany J. S. zawarł już z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego pojazdu marki M. na czas określony (do czasu naprawy pojazdu uszkodzonego), z zastrzeżoną karą umowną w wysokości 7.000 zł na wypadek rozwiązania umowy przed tym terminem. Poszkodowany przy tym wybrał firmę powoda, jako oferującą najtańszą możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego (poniżej stawki rynkowej dla pojazdów klasy E). Nadto, kontakt z ubezpieczycielem był bardzo utrudniony. Zdaniem Sądu nie sposób przy tym uznać, aby przedstawiona przez powoda oferta była niekorzystna skoro dobową stawka najmu wynosząca 279 zł netto plasowała się poniżej dolnego zakresu obserwowanych stawek rynkowych za wynajem pojazdu segmentu E, co wprost wynika z opinii biegłego.

W konsekwencji Sąd przyjął, że J. S. podjął działania mające na celu minimalizację rozmiarów szkody. Depozycje świadka nie były przy tym podważane przez pozwanego, dlatego też Sąd uznał je za wiarygodne. O czym była już mowa, w świetle obowiązującego orzecznictwa Sądu Najwyższego, wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. W realiach niniejszej sprawy wynajęcie przez J. S. samochodu marki M. było celowe, pojazd ten był bowiem tożsamej klasy co uszkodzony, ale także ekonomicznie uzasadnione, skoro poszkodowany wybrał ofertę, która plasowała się poniżej rynkowych stawek dla segmentu E. Niezależnie od powyższych rozważań zwrócić należy uwagę, że w zgłoszeniu szkody, które miało miejsce już po tym, jak poszkodowany wynajął auto zastępcze, pozwany nie wykazał, aby propozycja najmu pojazdu zastępczego adresowana do poszkodowanego dotarła do niego w taki sposób, aby mógł on zapoznać się z jej treścią. Jednocześnie jak wyjaśnił zaś Sąd Okręgowy w Łodzi (wyrok z dnia 19 lipca 2019 roku, XIII Ga 1648/18, L.), w sytuacji, w której ubezpieczyciel powziął wiadomość o tym, że poszkodowany jest już najemcą auta zastępczego, jego powinnością jest przedstawienie poszkodowanemu informacji odnośnie zasad najmu pozwalających na porównanie chociażby w minimalnym stopniu warunków korzystania z auta zastępczego u obu podmiotów, aby poszkodowany mógł je porównać i racjonalnie ocenić zasadność dalszego korzystania z auta zastępczego u dotychczasowego wynajmującego ewentualnie podjąć decyzję o zmianie tego podmiotu. Zaniechanie tych powinności ubezpieczyciela nie może obciążać negatywnymi skutkami podmiotu poszkodowanego. Sąd ma oczywiście świadomość, że pozwane Towarzystwo (...) nie prowadzi działalności w zakresie wynajmowania pojazdów zastępczych i trudno oczekiwać od niego, aby przedstawiał on poszkodowanym oferty najmu

w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Niemniej jednak profesjonalny charakter prowadzonej przez pozwanego działalności ubezpieczeniowej oraz fakt, że proponuje on zorganizowanie auta zastępczego przemawia za uznaniem, że propozycja taka winna zostać sformułowana przynajmniej w taki sposób, aby pozwalała osobom poszkodowanym zorientowanie się co do konkretnych warunków najmu. Poszkodowany nie ma bowiem obowiązku korzystania z propozycji ubezpieczyciela sprawy szkody i może wynająć pojazd na własną rękę.

W realiach rozpoznawanej sprawy J. S. możliwości przeprowadzenia takiej weryfikacji została całkowicie pozbawiony. Zwrócić należy uwagę, że poszkodowany nie tylko nie otrzymał stosownej informacji na temat najmu w rozmowie z przedstawicielem pozwanego, ale również nie dostała żadnej pisemnej informacji w tym zakresie. Wprawdzie pozwany argumentował w odpowiedzi na pozew, że oferował poszkodowanemu wynajęcie samochodu zastępczego, to jednak w sprawie brak jest jakichkolwiek dowodów na to, że pismo w tej sprawie zostało mu przesłane i doręczone. Przypomnienia wymaga, że powód kwestionował takie doręczenie, a sam poszkodowany zeznał, że nie otrzymał od pozwanego propozycji najmu pojazdu zastępczego. Jedynie zatem na marginesie wyjaśnienia wymaga, że przedstawiony cennik nie poddaje się weryfikacji, brak jest bowiem dowodu na to, że stawki te miały realny charakter. Jednocześnie należy zauważyć, iż poszkodowany był związany wcześniej zawartą umową z powodem, w której zastrzeżone był negatywne konsekwencje, na wypadek wcześniejszego rozwiązania umowy. Zastrzeżenie takiej kary umownej, uzasadniało zdaniem Sądu odmowę przyjęcie propozycji od pozwanego.

O czym była już mowa, ubezpieczyciel nie zgadzał się również z okresem najmu.

W orzecznictwie podnosi się, że okres najmu podlegający refundacji odpowiada okresowi koniecznemu i niezbędnemu do naprawy pojazdu (por. m.in. wyrok SN z dnia 5 listopada 2004 roku, II CK 494/03, L.). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 roku (IV CK 672/03, L.), szkodę majątkową stanowi dopiero utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia. Termin wydatków koniecznych oznacza zatem wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie

w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji gdyby mu szkodę nie wyrządzono. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6) wskazał z kolei, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu najmu pojazdu zastępczego zmierza do wyeliminowania negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia pojazdu i obejmuje rzeczywisty okres pozbawienia poszkodowanego możliwości korzystania ze swojego pojazdu. Odpowiedzialność ta nie ogranicza się do czasu technologicznej naprawy lecz obejmuje wszystkie obiektywne czynniki wpływające na proces naprawy np. możliwości organizacyjne warsztatu naprawczego, obłożenie zamówieniami, dni wolne od pracy, oczekiwanie na części, przekazanie pojazdu do naprawy i jego odbiór, czynności ubezpieczyciela w toku likwidacji szkody. W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę nie sposób podzielić przy tym stanowiska, jakoby poszkodowany winien rozpocząć naprawę uszkodzonego pojazdu przed otrzymaniem od ubezpieczyciela informacji o przyjęciu odpowiedzialności za szkody, czy też wypłatą świadczenia. Powyższe wymagałoby bowiem angażowania przez poszkodowanego własnych środków pieniężnych bez gwarancji, że wydatek taki zostanie w przyszłości zrefundowany w całości przez ubezpieczyciela. Na powyższe zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi, który w wyroku z dnia 24 marca 2017 roku (XII Ga 811/16, L.) podniósł, że „zasadniczo uprawnienie do korzystania z pojazdu zastępczego przysługuje poszkodowanemu od pierwszego dnia wystąpienia szkody i trwa do czasu zakończenia naprawy lub wypłaty odszkodowania. Podkreślić należy, że do momentu podjęcia przez ubezpieczyciela decyzji

o sposobie likwidacji szkody i wypłaty odszkodowania, poszkodowany nie ma obowiązku podejmowania kategoriycznych decyzji co do losów uszkodzonego pojazdu jak

i „kredytowania” z własnych środków pieniężnych kosztów ewentualnej naprawy, czy też zakupu nowego samochodu” (tak również SO w Łodzi w wyroku z dnia 24 marca 2017 roku, XIII Ga 980/16, L.). W realiach niniejszej sprawy pierwsza decyzja o przyznaniu odszkodowania zapadła dopiero w dniu 8 września 2021 roku, następnie ujawniono dalsze uszkodzenia pojazdu które skutkowały drugimi oględzinami i kolejną decyzją w dniu 4 października 2021 roku, przy czym bezspornie decyzja ta została przesłana poszkodowanemu w dniu 8 października 2021 roku. Jak zeznał poszkodowany nie miał on pieniędzy na naprawę pojazdu, zaś pierwsze odszkodowanie nie starczyło na naprawę pojazdu. Oznacza to, iż z domówieniem kolejnych części i naprawą pojazdu poszkodowany mógł się wstrzymać do dnia 8 października 2021 roku (a nawet późniejszego dnia tj. dnia, w którym zaksięgowano na rachunku poszkodowanego odszkodowanie w pełnej wysokości). Należało zatem przyjąć, iż okres zasadnego najmu pojazdu wynosił 46 dni i trwał do 15 października 2021 roku, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

W świetle przeprowadzonych rozważań Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.129,82 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 listopada 2021 roku do dnia zapłaty.

Podstawę żądania odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c.

i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. W myśl art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociaż by opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Natomiast zgodnie z treścią przepisu art. 14 ust. 1 i 2 ustawy, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, gdyby jednak wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż

w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. W przedmiotowej sprawie termin płatności faktury za najem upływał w dniu 25 października 2021 roku, z kolei termin na spełnienie roszczenia wynikający z wystosowanego przez powoda zgłoszenia szkody upływał w dniu 24 listopada 2021 roku. W takim stanie rzeczy żądanie odsetek poczynszy od dnia 27 listopada 2021 roku było w całości zasadne.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.217 zł, na którą złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 500 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej – 1.800 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wykorzystana część zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego – 900 zł.

Ponadto Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi od pozwanego kwotę 345,24 zł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku.